

Pyhäjoki Silovuoren tuulipuiston muinaisjäännösinventointi 2013

**Timo Jussila
Timo Sepänmaa**

Tilaaaja: WSP Finland Oy

Sisältö

Perustiedot	2
Yleiskartta	3
Inventointi	3
Liite museoviranomaisille: inventoinnissa tarkastetut alueet:	6

Kansikuva: Silovuoren laen maastoa

Perustiedot

Alue: Pyhäjoen keskustasta n. 19 km itä-kaakkoon, Limingankylän eteläpuolelle suunnitellun Silovuoren tuulipuiston hankealue. Pääpaino rakennettavilla alueilla, voimalapaikoilla sekä huoltotie- ja sähkönsiirtolinjoilla.

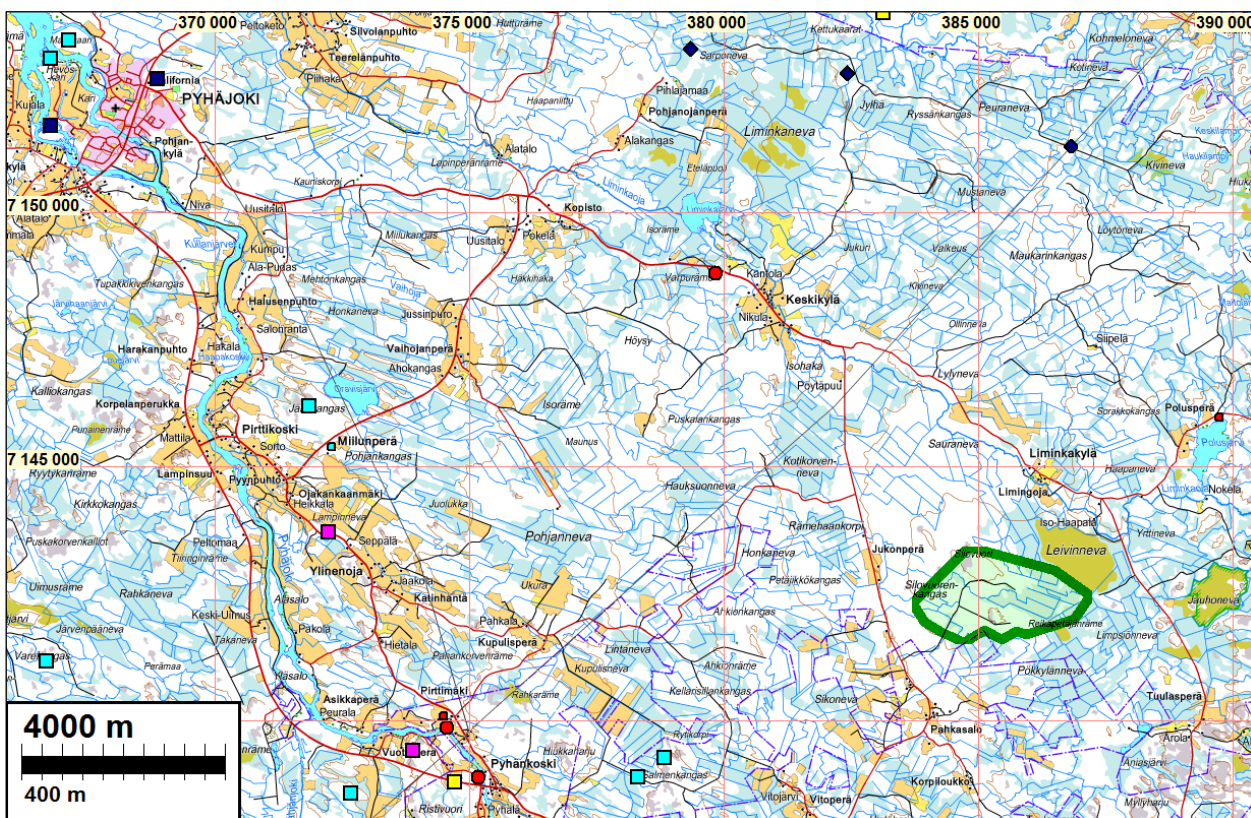
Tarkoitus: Selvittää sijaitseeko tuulipuiston alueella kiinteitä muinaisjäännöksiä.

Työaika: lokakuun alku v. 2013

Kustantaja: WSP Finland Oy

Tekijät: Mikroliitti Oy, Timo Sepänmaa ja Timo Jussila.

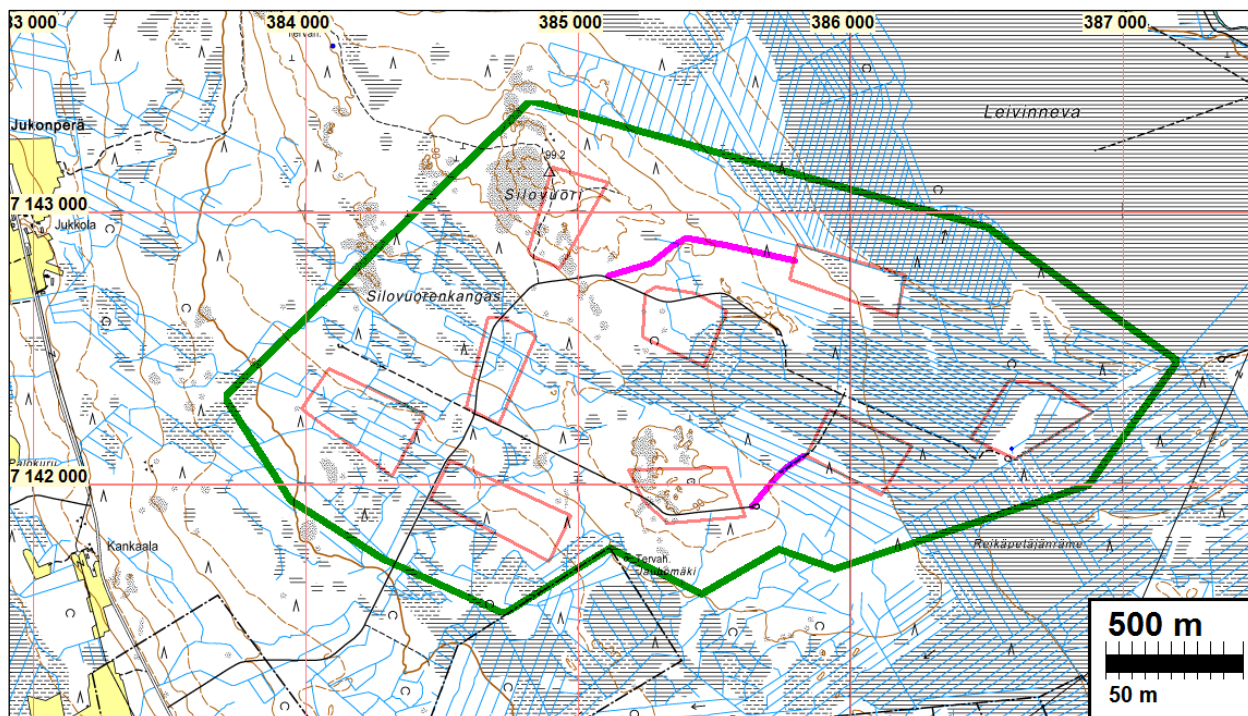
Tulokset: Tutkimusalueelta ei tunnettu ennestään kiinteitä muinaisjäännöksiä. Inventoinnissa ei alueella havaittu muinaisjäännöksiä.

Hankealue vihreällä. Lähialueen muinaisjäännökset eri symbolein.

Selityksiä: Koordinaatit ja kartat ovat ETRS-TM35FIN koordinaatistossa. Kartat ovat Maanmittauslaitoksen maastotietokannasta kesällä 2013. Valokuvia ei ole talletettu mihinkään viralliseen arkistoon eikä niillä ole mitään kokoelmatunnusta. Valokuvat digitaalisia. Valokuvat ovat tallessa Mikroliitti Oy:n serverillä.

Yleiskartta

Hankealueen rajaus vihreällä. Turbiinipaikkojen alueet on rajattu vaalean punaisella. Uudet huoltotietlinjat sinipunaisella.

Inventointi

ABO Wind Oy aikoo rakentaa tuulivoimapuiston Pyhäjoen Silovuoren alueelle, Pyhäjoen itäosassa. Alueelle on tarkoitus rakentaa yhdeksän turbiinin tuulivoimapuisto. Hankkeen suunnittelija WSP Finland Oy tilasi Mikroliitti Oy:ltä hankealueen muinaisjäännösinventoinnin. Inventoinnin maastotyö tehtiin lokakuun alussa v. 2013 yhden pitkän päivän aikana, tutkimuksen kannalta erinomaisissa olosuhteissa.

Tuulipuiston hankealue sijaitsee takamailla, varsin etäällä tiheämmästä asutuksesta. Alueen koillis- ja itäpuolella on laaja suoalue (Leivinneva). Alueella ei ole ollut asutusta historiallisella ajalla, kuten ei nykyäänkään, mikä varmistettiin vanhoilta yleiskartoilta. Tarkempia vanhoja karttoja ei katsottu tarpeelliseksi tarkastella. Lähialueella ei ole vesistöjä. Alueelta eikä myöskään lähialueelta ei tunneta muinaisjäännöksiä. Maastokartalle on aivan hankealueen eteläpuolelle merkitty tervahauta, samoin Silovuoren luoteispuolelle. Nämä eivät sijoitu hankealueelle, eikä niitä nyt tarkastettu.

Alue sijoittuu 80-95 m korkeusvälille. Korkein huippu, Silovuoren korkeimmalla laella ulottuu 99 m tasolle. Korkeustaso edustaa muinaisen Itämeren Litorinavaiheen alkupuolen rantatasoja, mesoliittisen kivikauden rantoja. Siten alueella voi periaatteessa sijaita kivikautisia, rantasidonaisia muinaisjäännöksiä. Alue on topografialtaan pienipiirteistä ja loivaa. Alue on pääosin metsitettyä suota, kosteikkoja, avokalliota ja muutoin melko kivikkoista - paikoin hyvin kivikkoista - hiekkamoreenia. Alueella on monin paikoin vanhoja maanottokuoppia. Silovuoren laella on laaja vanha maanottoalue, samoin vuoren itä-kaakkoispuolella, metsätien varressa. Kivikautisille asuinpaikoille oivaa maastoa havaittiin vain alueen itäosassa, missä suon keskellä on matala hiekkainen alue, ”kaara” – muinainen rantahiekka- ja dyynikerrostuma. Muu alue on maastol-

taan sellaista, joka ei herätä arkeologissa mielenkiintoa – monin paikoin lapiota on vaikea saada maahan kivien väliin.

Ennen maastotyötä tutkittiin laserkeilausaineistosta laadittua maaston korkeusmallia. Siinä havaitut arkeologin näkökulmasta mahdollisesti mielenkiintoiset kuopat ja kasat (joita oli vain vähän) käytiin tarkastamassa – ne olivat kaikki joko luontaisia tai vanhoja maanottopaikkoja. Muutoin inventoinnin pääpaino oli turbiinipaikkojen alueiden tarkastelussa. Alueelle suunnitellut huoltotiet noudattavat nykyisiä tielinjauksia ja vain parissa kohden on suunniteltu kokonaan uusia tienpätkiä. Sähkönsiirtolinjat noudattavat tielinjoja. Voimalapaikat ja tielinjat tarkastettiin kattavasti. Lisäksi Silovuoren lakialuetta ja alueen keskiosan eteläosan kallioaluetta tutkittiin laajemmin. Alueen itäosan hiekkamaaperäistä ”kaaraa” – jossa voimalapaikka – tutkittiin myös koe-kuopituksin. Kyseisellä alueella oli vanha hiekkakuoppa sekä runsaasti avoimia maastonkohtia (metsätraktorin jälkiä, tieuria). Missään alueella ei havaittu mitään merkkejä muinaisjäännöksistä eikä alueen itäosan kaaraa lukuun ottamatta myöskään esihistoriallisille muinaisjäännöksille oivaa maastoa. Laserkeilausaineiston ja maastohavaintojen perusteella alueella ei myöskään ole tervahautoja.

Tulos: tuulipuiston hankealueella ei ole kiinteitä muinaisjäännöksiä.

13.11.2013

Timo Jussila

Silovuoren laen maastoa. Alla: laen kaakkoispuolista maastoa

Alueen keskiosan maastoa

Alueen itäosassa olevan hiekkamaaperäisen, matalan "kaaran" maastoa

Liite museoviranomaisille: inventoinnissa tarkastetut alueet:

Koko hanke-alue - tutkimusalue - tutkittiin ja arvioitiin kokonaisuudessaan eri menetelmin. Tarkemmin maastossa tarkastettiin kartalla sinisellä korostuksella esitettyjä alueita.

Kartan tulkinnassa on syytä ottaa huomioon alla lueteltuja seikkoja. Kartan esittämät tarkastetut alueet voivat olla tulkinnan varaisia, riippuen siitä mitä tarkastetulla alueella tarkoitetaan ja miten se käsitetään. Kartalla sinisellä korostettu on peitoltaan keskimääräinen yleistys siitä maastosta mitä on tarkemmin katsottu, koska maastossa ei systemaattisesti dokumentoitu:

- katseen ulottuvaisuutta (paikoin satojen metrien päähän, paikoin muutaman metrin)
- katveja ja esteitä katseen tiellä
- katesuuntia
- katseen intensiivisyyttä, tarkoitusta, havainnointikykyä ja –mahdollisuuksia katsomishetkellä
- lyhytkestoisia satunnaisia havainnointiin vaikuttavia seikkoja
- kohtia missä viivytettiin kauemmin tai missä vain riennettiin eteenpäin (pääkulkusuunnassa).
- kairanpistoja, koekuoppia, avoimia maastonkohtia, peitteistä maastoa.

Inventoinnin kulkureittien ja eri maastonkohtien tarkastusmenetelmien valintojen onnistumiseen vaikuttaa inventoijan arkeologisen tietämyksen lisäksi suuresti maastotyökokemus ja –kyvyt.

Alla oleva kartta pyrkivät noudattamaan Suomen arkeologisten kenttätöiden laatuvaatimusta.

